

ALEKSANDRA BORATYŃSKA
ANDREA F. DE CARLO
Uniwersytet Salento
Lecce

We Włoszech ukazuje się bardzo wiele tłumaczeń dzieł literackich i prac naukowych, a to z kolei rodzi duże zainteresowanie literaturą światową. Konsekwencją jest zainteresowanie językami obcymi, co owocuje również zainteresowaniem literaturą, a zatem językiem i kulturą polską. Ta sytuacja powoduje zainteresowanie studiami polonistycznymi.

Przedstawimy rozwój zainteresowania polonistyką na przykładzie Uniwersytetu Salento w Lecce. Uniwersytet Salento nie ma długiej tradycji, powstał w latach 60. minionego wieku, zaś Wydział Języków i Literatury Obcej – na początku lat 70., natomiast polonistyka rozpoczęła działalność dydaktyczną i naukową w 1997 roku. W momencie rozpoczęcia zajęć była bardzo atrakcyjna dla studentów. Spowodowane to było następującymi faktami: pontyfikatem Jana Pawła II i nadal żyjącą w społeczeństwie włoskim legendą Solidarności, a także obecnością Zbigniewa Bońka – zatrudnionego jako trenera drużyny piłkarskiej w Lecce.

Mimo zmieniających się warunków, polonistyka do końca swojego istnienia – to jest do roku 2011 – zachowała swoją atrakcyjność dla studentów. Stawialiśmy sobie za cel nauczenie naszych studentów języka polskiego i przekazanie im takiej wiedzy o literaturze i kulturze polskiej, żeby dzięki zdobytym umiejętnościom byli w stanie w przyszłości znaleźć pracę. Chcieliśmy również, aby wyniesiona znajomość języka i kultury była użyteczna. Ponieważ Salento jest regionem, w którym panuje wielkie przywiązanie do tradycji ludowej, studenci bardzo interesowali się polskimi obyczajami ludowymi, tradycjami, sztuką ludową, tradycyjną kuchnią polską, tańcami i pieśniami ludowymi.

Nasza działalność była widoczna w mieście, braliśmy udział w przygotowaniu przez lekcejski teatr „Koreja” Międzynarodowego Festiwalu Teatral-

nego, w którym prezentowały się teatry z Warszawy, Krakowa, Legnicy. W ramach Festiwalu zorganizowaliśmy spotkanie studentów z Wydziału Języków i Literatury Obcej z polskimi aktorami. Brałszy również udział w przygotowaniu Festiwalu Filmowego poświęconego filmom polskim, tłumacząc z języka polskiego na język włoski listy dialogowe.

Organizowaliśmy na terenie Uniwersytetu sesje naukowe z udziałem polskich naukowców, spotkania z ludźmi kultury i dyplomatami, m.in. z Dyrektorem Instytutu Polskiego w Rzymie i z Ambasadorem RP we Włoszech.

Zapraszaliśmy polskich naukowców z wielu ośrodków włoskich i polskich, którzy prowadzili zajęcia ze studentami polonistyki. W dwunastoletnim okresie działalności na polonistyce w Lecce pracowało też czterech wykładowców, każdy z nich ustanawiał swój „kanon” dzieł i tematów. Wiedza na temat literatury, języka i kultury polskiej była stale aktualizowana. Śledziliśmy nowości wydawnicze z dziedziny literatury polskiej, wydawnictwa o charakterze literackim i podręcznikowym. Mielśmy dostęp do „Polityki” i „Gazety Wyborczej”.

Oczywiście, w trakcie nauki studenci włoscy mieli trudności związane z opanowaniem gramatyki polskiej, z właściwym zrozumieniem lektur – z powodu braku podstawowej wiedzy, zwłaszcza w początkowym okresie nauczania, na temat kultury i historii Polski oraz Europy Wschodniej, a także trudności w pokonaniu różnic kulturowych i stereotypów na temat Polski i Włoch, dlatego często zadawali pytanie dotyczące życia codziennego, stosunków międzyludzkich, kosztów utrzymania, realiów, możliwości zarobkowania i znalezienia pracy. Staraliśmy się ich wspomóc, stosując różne rodzaje strategii i metod: konwersacje, wykłady, ćwiczenia, tłumaczenia, często pracowaliśmy używając komputerów, przygotowywaliśmy zajęcia na tematy interesujące studentów, organizowaliśmy seanse filmowe, używaliśmy materiałów zamieszczonych w Internecie.

Korzystalśmy z wielu podręczników: tych najnowszych, jak opracowania Władysława Miodunki, Małgorzaty Małolepszej i Anety Szymkiewicz, Ewy Lipińskiej i Grażyny Elżbiety Dąbskiej, Agnieszki Madei i Barbary Morcinek¹; z publikacji dotyczących szczegółowych zagadnień językowych²; wreszcie z tych pisanych z myślą o studentach włoskich³. Staraliśmy się także

¹ Miodunka 2005; Miodunka 2006; Małolepsza, Szymkiewicz 2005, Małolepsza, Szymkiewicz 2007; Lipińska, Dąbska 2003; Lipińska, Dąbska 2005; Madeja, Morcinek 2007a, Madeja, Morcinek 2007b.

² Pyzik 2003a; Pyzik 2003b, Mędak 2002; Mędak 2004; Garncarek 2004.

³ Bartnicka, Di Salvo i in. 1991; Lewiński 2004.

uaktualniać wiedzę zdobywaną przez studentów i dbać o ich kompetencje w czasie naszych pobytów w Polsce oraz wizyt w polskich księgarniach i bibliotekach, odwiedzając teatry i wystawy. Przywoziliśmy materiały publikowane przez te instytucje. Poza tym braliśmy udział w spotkaniach z literatami i pisarzami. Korzystaliśmy z katalogów wydawniczych, księgarni internetowych, kontaktów osobistych. Współpraca z polskimi ośrodkami i organizacjami zdecydowanie podnosiła jakość kształcenia studentów, budząc jednocześnie zainteresowanie Polską i jej kulturą.

Przywoływana literatura

- Bartrnicka B., Di Salvo M., Jekiel W., Jurkowski M., Wasilewska D., Wrocławski K., 1991, *Impariamo il polacco. Manuale per principianti, I. Testi, II. Commento linguistico – esercizi*, Warszawa: Wiedza Powszechna.
- Garncarek P., 2004, *Czas na czasownik. Ćwiczenia gramatyczne z języka polskiego*, Kraków: Universitas.
- Lewiński P.H., 2004, *Grammatica teorico pratica della lingua polacca*, Napoli: Università degli Studi di Napoli „L’Orientale”.
- Lipińska E., Dąbska E.G., 2003, *Kiedys wrócisz tu...*, cz. 1.: *Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych*, Kraków: Universitas.
- Lipińska E., Dąbska E.G., 2005, *Kiedys wrócisz tu...*, cz. 2.: *by szukać swoich dróg i gwiazd*, Kraków: Universitas.
- Madeja A., Morcinek B., 2007a, *Polski mniej obcy. Klucz do ćwiczeń. Transkrypty. Test certyfikacyjny, część 2*, Katowice: Wydawnictwo „Śląsk”.
- Madeja A., Morcinek B., 2007b, *Polski mniej obcy. Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych*, cz. 1., „Śląsk”, Katowice: Wydawnictwo „Śląsk”.
- Malolepsza M., Szymkiewicz A., 2005, *Hurra!!! Po polsku 1. Podręcznik nauczyciela*, Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych.
- Malolepsza M., Szymkiewicz A., 2007, *Hurra!!! Po polsku 1. Zeszyt ćwiczeń*, Kraków: PROLOG Szkoła Języków Obcych.
- Mędak S., 2002, *Co z czym? Ćwiczenia składniowe dla grup zaawansowanych*, Kraków: Universitas.
- Mędak S., 2004, *Liczebnik też się liczy! Gramatyka liczebnika z ćwiczeniami*, Kraków: Universitas.
- Miodunka W., 2005, *Część, jak się masz?*, cz. 1: *spotykamy się w Polsce*, Kraków: Universitas.
- Miodunka W., 2006, *Część, jak się masz?*, cz. 2.: *spotkajmy się w Europie*, Kraków: Universitas.
- Pyzik J., 2003a, *Isé czy jechać? Ćwiczenia gramatyczno-semantyczne z czasownikami ruchu*, Kraków: Universitas.
- Pyzik J., 2003b, *Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalno-gramatyczne dla cudzoziemców*, Kraków: Universitas.